Europos Sąjungos
oficialusis leidinys

LT
C serija

C/2024/6557

2024 11 12

P9_TA(2024)0160

Represinė aplinka Afganistane, įskaitant viešas egzekucijas ir smurtą prieš moteris

2024 m. kovo 14 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl represinės aplinkos Afganistane, įskaitant viešas egzekucijas ir smurtą prieš moteris (2024/2617(RSP))

(C/2024/6557)

Europos Parlamentas,

— atsižvelgdamas į ankstesnes savo rezoliucijas dėl Afganistano,

— atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 144 straipsnio 5 dalį ir 132 straipsnio 4 dalį,

A. kadangi perėmęs šalį, Talibanas išardė teismų sistemą, įsakė teisėjams visapusiškai įgyvendinti šariato teisę ir atnaujino viešas egzekucijas ir žiaurias bausmes, pvz., nuplakimą ir užmėtymą akmenimis; kadangi nuo to laiko buvo įvykdytos penkios viešos egzekucijos, kuriose dalyvavo tūkstančiai žmonių;

B. kadangi Talibanas faktiškai pašalino moteris ir mergaites iš viešojo gyvenimo; kadangi jų teisių apribojimai, be kita ko, apima draudimą gauti darbą, keliauti ir naudotis sveikatos priežiūros paslaugomis be giminaičio vyro, įgyti aukštesnį kaip šešių klasių išsilavinimą, patekti į viešąsias vietas ir sportuoti, taip pat smurtinį griežto aprangos kodo įgyvendinimą ir paramos smurto aukoms sistemos išardymą;

C. kadangi tautinės mažumos, pvz., hazarų ir tadžikų, patiria didėjančias represijas ir diskriminaciją;

1. reiškia didelį susirūpinimą dėl humanitarinės ir žmogaus teisių krizės Afganistane Talibanui perėmus valdžią; primena Afganistano tarptautinius įsipareigojimus žmogaus teisių srityje; pakartoja tvirtą savo pastarųjų dvidešimties metų įsipareigojimą Afganistano žmonėms, taip pat užtikrinti jų teises ir laisves;

2. smerkia tai, kad Talibanas radikaliai aiškina ir įgyvendina šariato teisę ir mėgina išstumti moteris ir mergaites iš visuomeninio gyvenimo, o tai prilygsta persekiojimui dėl lyties ir lyčių apartheidui; ragina nedelsiant atkurti visapusišką, lygiateisį ir prasmingą moterų ir mergaičių dalyvavimą viešajame gyvenime, ypač jų galimybes gauti išsilavinimą ir darbą; giria Afganistano moterų drąsą ir solidarizuojasi su jomis;

3. ragina de facto Afganistano valdžios institucijas vėl pradėti taikyti nacionalinę paramos nuo smurto nukentėjusioms moterims ir mergaitėms sistemą ir rasti būdų, kaip aukoms suteikti prieglobstį, medicininę priežiūrą, teisių gynimo priemonių ir atlyginti žalą;

4. ragina paleisti iš kalėjimo nuo smurto nukentėjusias moteris ir mergaites, kur jos laikomos nežmoniškomis sąlygomis, darant žalą jų psichinei ir fizinei sveikatai ([1]);

5. primygtinai ragina *de facto* Afganistano valdžios institucijas panaikinti mirties bausmę ir nedelsiant sustabdyti viešas egzekucijas, kitas žiaurias ar nežmoniškas bausmes ir nutraukti moterų ir mergaičių, LGBTIQ+ asmenų, etninių ir religinių mažumų diskriminaciją ir barbarišką persekiojimą;

6. smerkia savavališką žmogaus teisių gynėjų, įskaitant Manizha Seddiqi, Ahmad Fahim Azimi, Sediqullah Afghan, Fardin Fedayee ir Ezatullah Zwab, sulaikymą; ragina nedelsiant ir besąlygiškai juos paleisti į laisvę;

7. primygtinai ragina išlaikyti griežtai sąlyginį bendradarbiavimą su Talibanu, remiantis penkiais Tarybos nustatytais kriterijais ir JT specialiojo pranešėjo rekomendacijomis;

([1]) Jungtinių Tautų pagalbos misija Afganistane. Praktikos skirtumai: de facto Afganistano valdžios institucijų skundų dėl smurto dėl lyties prieš moteris ir mergaites nagrinėjimas, 2023 m. gruodžio mėn.

8. remia Afganistano pilietinės visuomenės raginimus patraukti *de facto* valdžios institucijas atsakomybėn už jų nusikaltimus, visų pirma vykdant Tarptautinio baudžiamojo teismo tyrimą, sukuriant JT nepriklausomą tyrimo mechanizmą ir išplečiant ES ribojamąsias priemones;

9. primygtinai ragina ES ir valstybes nares didinti humanitarinę pagalbą ir pagrindinių poreikių bei pragyvenimo šaltinių finansavimą ir remti Afganistano pilietinę visuomenę; primygtinai ragina valstybes nares išduoti humanitarines vizas persekiojamoms moterims ir žmogaus teisių gynėjams ir užbaigti vietos darbuotojų iš Afganistano evakavimą;

10. ragina tarptautinę bendruomenę ir ypač regioninius veikėjus toliau daryti spaudimą *de facto* Afganistano valdžios institucijoms; pabrėžia, kad dėl priverstinio grąžinimo afganistaniečiams kyla pavojus;

11. paveda Pirmininkei perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai, Komisijos pirmininko pavaduotojui ir Sąjungos vyriausiajam įgaliotiniui užsienio reikalams ir saugumo politikai, valstybėms narėms, JT ir *de facto* Afganistano valdžios institucijoms.